

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselveiligheid
T.a.v. de directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied
De heer Johan Osinga
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Postadres
Postbus 1165
3800 BD Amersfoort

Bezoekadres
Prinses Marielaan 2
3818 HM Amersfoort

Datum: 25 maart 2021

Onderwerp: Europees jacht- en visverbod op 10% van EU-grondgebied

Geachte heer Osinga, beste Johan

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging is zeer bezorgd over het voornemen van de Europese Commissie om jacht en recreatieve visserij te verbieden in nieuwe, strikt te beschermen gebieden die 10% van het grondgebied van de Europese Unie moeten beslaan. Wij hebben vernomen dat dit op 18 februari is besproken in de NADEG-werkgroep.

De Jagersvereniging verzoekt het ministerie van LNV om niet akkoord te gaan met dit voorstel. Het voorstel zal grote gevolgen hebben voor de jacht, visserij en andere activiteiten van een sociaaleconomische, culturele en ecologische betekenis voor Nederland en Europa. Daarnaast zou dit verbod een onnodige schending zijn van het eigendomsrecht en druist het in tegen de positieve rol die de jacht kan spelen in het natuurbeheer.

In mei 2020 presenteerde de Europese Commissie de EU Biodiversiteitsstrategie 2030. Deze strategie bevat onder andere een doel voor 30% Natura 2000-gebieden, waarbij 10% van deze gebieden strikt beschermd dient te worden. Vanzelfsprekend steunen wij de doelen van de strategie, zoals het herstel van de biodiversiteit. Ook verwelkomen wij de doorlopende discussie over hoe deze doelen bereikt dienen te worden. Maar de volgende zinsnede (in rood) in de aangepaste tekst, die werd gepresenteerd tijdens de ad-hoc NADEG-bijeenkomst op 18 februari 2021, steunen wij nadrukkelijk niet:

“This means that strictly protected areas should be occupied by naturally-occurring habitats and species and have a sufficient size, in themselves or together with buffer zones with a lower level of protection, to ensure the non-disturbance of natural processes upon which they depend. Extractive activities, such as mining, fishing, hunting or forestry, are not compatible with this level of protection...” [p.14 of the technical note on criteria and guidance for protected areas designations – second version, ENV.D.3/JC]

De Jagersvereniging vraagt het ministerie van LNV om de Europese Commissie te bewegen de hierboven roodgekleurde zinsnede te schrappen. Hierna zal ik nader uiteenzetten wat daarvoor de redenen zijn.

Door jacht en visserij te categoriseren als een 'winningsindustrie van industriële schaal' wijkt de *draft NADEG technical note* sterk af van de verwijzing naar de winningsindustrie (mijnbouwsector) in de EU Biodiversiteitsstrategie 2030 en de Raadsconclusies¹. De vergelijking tussen de jacht en mijnbouw laat zien dat de Europese Commissie niet begrijpt wat duurzame jacht is en welke rol deze speelt in het beheer van de natuur. Het staat haaks op een aantal positieve Europese initiatieven over de rol van de jacht in het natuurbeheer, zoals het *EU Sustainable Hunting Initiative*² en de *European Charter on Hunting and Biodiversity*³ van de Conventie van Bern.

Het huidige Commissievoorstel maakt door toevoeging van de gewraakte zinsnede een fundamentele en niet-onderbouwde verandering in het Europese beleid ten opzichte van beschermde gebieden. In het huidige Europese beschermingsregime is er geen vermoeden tegen jacht en visserij in Natura 2000-gebieden. Integendeel, deze activiteiten hebben vaak een positief effect op de natuurwaarde van het gebied, alsook een positieve socio-economische en culturele waarde. Mede daarom heeft de Commissie in het verleden uitgesproken dat besluiten over jacht en beheer in Natura 2000-gebieden met name op lokaal niveau moeten worden genomen⁴.

Vandaag de dag laten alle lidstaten jacht toe in Natura 2000-gebieden. Een meerderheid van de lidstaten laat jacht en beheer toe in nationale parken. De Europese Commissie lijkt echter te denken dat de IUCN-categorieën van beschermde gebieden Ia en Ib (ongerepte natuur zonder menselijke bebouwing) grotendeels in lijn zijn met het relevante doel van de EU Biodiversiteitsstrategie 2030. Maar dit soort landschappen is zeer beperkt aanwezig in Europa, en is nagenoeg afwezig in Nederland. Dat maakt dat de grens van 10% een zeer grote restrictie zou kunnen zijn op ons buitengebied en het extensieve landschapsbeheer daarin. Het cultuurlandschap in Nederland bestaat bij de gratie van beheer, waarin de jacht een nuttige bijdrage heeft en zelfs noodzakelijk is voor het behoud van de biodiversiteit.

De IUCN-categorie II voor nationale parken wordt vaak gebruikt in de EU, waarbij zonering van verschillende activiteiten mogelijk is. In Europese nationale parken is jacht meestal een activiteit onder beheer van de landeigenaar of parkautoriteit. Jacht draagt bij aan het natuurbeheer door bijvoorbeeld het beheer van grofwild, invasieve exoten en het beheersbaar houden van dierenziektes (bijvoorbeeld AVP). Jacht, recreatieve visserij en ecotoerisme geven positieve impulsen op het gebied van natuurbeheer, economie en cultuur voor het behalen van de doelen van natuurgebieden.

Daarom zal het van bovenaf opleggen van een totaalverbod op jacht en visserij in 10% van het Europese grondgebied serieuze negatieve gevolgen hebben. Het is een bovendien een onrechtmatige inbreuk in het private eigendomsrecht, het vermindert inkomsten uit jacht en visserij en zal zelfs leiden tot hogere kosten wanneer lokale autoriteiten het beheer zelf moeten gaan uitvoeren. Tegelijkertijd zal het verbod geen positief effect hebben op de Nederlandse biodiversiteit.

¹ data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11829-2020-INIT/en/pdf

² ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/index_en.htm

³ <https://rm.coe.int/168074649f>

⁴ Zie bijvoorbeeld punt 1.5.7. in het 'Gidsdocument voor de jacht in het kader van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad inzake het behoud van de vogelstand'.

Tot slot betwijfelt de Jagersvereniging of dit voorstel van de Europese Commissie op zo korte termijn aangenomen kan worden, zonder een fatsoenlijke impactanalyse van de effecten op eigendomsrechten, ontwikkeling in landelijke gebieden, toerisme, lokale bevolking en andere gebieden.

Wij willen daarbij ook benadrukken dat hoewel deze voorstellen van de Europese Commissie gepresenteerd worden in de vorm van adviezen, dit niks afdoet aan hun potentiële negatieve juridische impact. Het is een vaststaand feit dat voorgaande adviesdocumenten van de Europese Commissie *de facto* juridisch bindende regels zijn gaan vormen. Bijvoorbeeld door jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie over het 'Gidsdocument voor de jacht in het kader van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad inzake het behoud van de vogelstand', evenals jurisprudentie over het 'Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC'. Daarom is het essentieel dat de verwijzing naar de onverenigbaarheid van jacht en visserij met bescherming uit het document verwijderd wordt.

Het is noodzakelijk en in overeenstemming met het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel dat besluiten over beschermings- en beheerdoelen door de lidstaten worden vormgegeven, in de beschermde gebieden die gedefinieerd worden in de EU Biodiversiteitsstrategie 2030. Een van bovenaf door de Europese Commissie opgelegde aanpak vormt een gevaar voor het huidige EU-natuurbeschermingsbeleid in lijn met het Verdrag inzake Biologische Diversiteit⁵.

Zoals hierboven is beschreven en beargumenteerd verzoekt de Jagersvereniging het ministerie van LNV om, als nationale vertegenwoordiger in de NADEG-werkgroep zich uit te spreken tegen het voorstel van de Europese commissie, voor de deadline van 30 maart 2021.

Met vriendelijke groet,
Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging

Drs. L. (Laurens) Hoedemaker
Directeur Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging

⁵ Zorgen omtrent de 10% strikt beschermde natuur zijn ook geuit tijdens de onderhandelingen voor het Verdrag inzake Biologische Diversiteit. De verwijzing naar de strikt beschermde natuur zijn verwijderd uit het 'CBD Zero Draft of the Post-2020 Global Biodiversity Framework, zoals gepubliceerd in augustus 2020.